

دانشگاه علوم پزشکی مشهد

دانشکده پرستاری و مامایی

مدت تدریس : ۶۸ ساعت

موضوع تدریس: بارداری و زایمان و مراقبتهای مربوطه (۳)

نیمسال اول ۹۹-۴۰۰

نوع درس : ۴ واحد نظری

گروه هدف : دانشجویان ترم ۵ کارشناسی پیوسته مامایی

پیش نیاز: بارداری و زایمان و مراقبتهای مربوطه (۲)

محل اجرا : دانشکده پرستاری و مامایی

روز و ساعت: ۵ شنبه ها ۱۰-۱۲ (تفضلی) و چهارشنبه ها ۱۰-۱۱ (ابراهیم زاده)

مدرسین: مهین تفضلی (مسئول درس tafazoli@mums.ac.ir) سمیرا ابراهیم زاده دگمی

هدف کلی : کسب دانش و توانمندی در تشخیص، پیشگیری، شناخت و اداره عوارض مادری، جنینی و نوزادی در بارداری و زایمانهای غیر طبیعی

اهداف اختصاصی :

در پایان درس از دانشجو انتظار می رود:

۱. انواع خونریزهای زایمانی را تعریف نماید.
۲. تشخیص خونریزی نیمه بارداری را از یکدیگر افتراق دهد.
۳. سقط جنین را تعریف کند و انواع آن را با توجه به علائم و معاینات از یکدیگر افتراق دهد.
۴. علل و علائم سقط جنین را شرح دهد.
۵. راههای تشخیص، پیشگیری، درمان و مراقبتهای مربوط به سقط جنین را توضیح دهد.
۶. نارسائی دهانه رحم را تعریف نماید و دو روش معمول سرکلاژ را مقایسه کند.
۷. علل و علائم نارسائی دهانه رحم را بیان کند.
۸. تشخیص، پیشگیری، درمان و مراقبتهای مربوط به نارسائی دهانه رحم را شرح دهد.
۹. بارداری خارج از رحم را تعریف کند.
۱۰. علائم و تشخیص و تشخیص افتراقی بارداری خارج از رحم را بیان نماید.
۱۱. علل و علائم بیماریهای تروفوبلاستیک را از سایر علل خونریزی افتراق دهد.
۱۲. تشخیص، پیشگیری، درمان و مراقبتهای مربوط به بیماریهای تروفوبلاستیک را شرح دهد.

۱۳. انواع خونریزی های نیمه دوم بارداری را بیان نماید.
۱۴. جفت سرراهی را تعریف نماید .
۱۵. علل وعلائم ،تشخیص ،پیشگیری ،درمان و مراقبتهای مربوط به جفت سرراهی را ذکر کند .
۱۶. علل و علائم ، نحوه پیشگیری ، درمان و مراقبتهای مربوط به کنده شدن زودرس جفت را شرح دهد.
۱۷. عوارض مربوط به کنده شدن زودرس جفت را لیست نماید.
۱۸. با ذکر علائم بیمار در زمان بروز ، دکلمان جفت را از پلاسنتا پرویا افتراق دهد .
۱۹. عوامل مساعد کننده اختلالات انعقادی خون را در حاملگی تحلیل نماید.
۲۰. علل وعلائم ،تشخیص ،پیشگیری ،درمان و مراقبتهای مربوط به اختلالات انعقادی خون را در حاملگی بیان نماید.
۲۱. انواع شوک را بیان نماید.
۲۲. اداره شوک همراژیک را شرح دهد.
۲۳. اختلالات جفت و پرده هارا با تاکید بر پلی هیدرامنیوس و الیگو امنیوس را توضیح دهد.
۲۴. پلی هیدرامنیوس را تعریف نماید.
۲۵. علل وعلائم ، تشخیص ،پیشگیری ،درمان و مراقبتهای مربوط به پلی هیدرامنیوس را شرح دهد .
۲۶. علل و علائم ،تشخیص،واحد الیگو هیدرامنیوس را بیان نماید.
۲۷. اختلالات مربوط به الیگو هیدرامنیوس را از پلی هیدرامنیوس افتراق دهد.
۲۸. فشار خون بالای دوران حاملگی را تعریف نماید .
۲۹. علل و علائم، راههای پیشگیری ودرمان انواع اختلالات فشار خون بالای در بارداری را توضیح دهد .
۳۰. با توجه به شرح حال بیماران پراکلامپسی ارائه شده ، روش درمانی اتخاذ شده را ارزیابی نماید.
۳۱. تشخیص ،پیشگیری ، درمان و مراقبتهای مربوط به عوارض ناشی از فشار خون بالا را شرح دهد.
۳۲. تعاریف،علل وعلائم ،تشخیص ،پیشگیری ،درمان و مراقبتهای مربوط به انواع اختلالات رشد داخل رحمی جنین را شرح داده
۳۳. با توجه به شرح حال زنان با جنین IUGR بهترین نحوه اداره و پی گیری بیماران را مورد بحث قراردهد.
۳۴. علل و علائم مربوط به زایمان زودرس را توصیف نماید .
۳۵. تشخیص ،پیشگیری ،درمان و مراقبتهای مربوط به زایمان زودرس را بیان نماید.
۳۶. تعاریف،علل وعلائم مربوط به زایمان دیررس را شرح دهد .
۳۷. راههای تشخیصی ،پیشگیری ،درمان و مراقبتهای مربوط به زایمان دیررس را مورد بحث قرار دهد.
۳۸. تعاریف،علل و علائم مربوط به پارگی زودرس پرده های جنینی را تعریف کند .
۳۹. تشخیص ،پیشگیری ،درمان و مراقبتهای مربوط به پارگی زودرس پرده های جنینی را شرح دهد.
۴۰. انواع دیستوسی و تشخیص آن را توضیح دهد.
۴۱. علل دیستوسی را از یکدیگر افتراق دهد
۴۲. اداره و تشخیص دیستوسی با منشا انقباضات رحمی را توضیح دهد.
۴۳. تشخیص دیستوسی را با منحنی فریدمن ،پارتوگراف WHO نشان دهد.
۴۴. اداره مرحله دوم زایمان طول کشیده را توضیح دهد.
۴۵. لیبر و زایمان تسریع شده را تعریف کند.
۴۶. علل، روش های تشخیصی و مکانیسم زایمان در انواع نمایشهای غیر طبیعی جنین (نمایش صورت،پیشانی،شانه،مرکب) را توضیح دهد.
۴۷. علل، روش های تشخیصی و مکانیسم زایمان در موارد اکسی پوت خلفی،اکسی پوت عرضی و اسنکلیسم توضیح دهد.

۴۸. تغییر پوزیشن در مادر طی بارداری و زایمان توضیح دهد.
۴۹. دیستوشی به دلیل ناهنجاری های جنینی را توصیف کند.
۵۰. انواع، علل، روش های تشخیصی و عوارض مادری و جنینی نمایش بریچ را توضیح دهد.
۵۱. اداره نمایش بریچ را با استفاده از ماکت عروسک و لگن نشان دهد.
۵۲. اداره دیستوشی شانه را با استفاده از ماکت لگن و عروسک توضیح دهد.
۵۳. اداره دیستوشی ناشی از بافت نرم را توضیح دهد.
۵۴. انواع تنگی لگن و تشخیص آن را روی ماکت لگن نشان دهد
۵۵. اداره دیستوشی به دلیل تنگی لگن (فوقانی، میانی، تحتانی) با استفاده از ماکت لگن توضیح دهد.
۵۶. روش های برآورد اندازه جنین را بیان نماید.
۵۷. روشهای نوین ارزیابی سلامت جنین در طی بارداری توضیح دهد.
۵۸. وضعیت سلامت جنین با استفاده از نوار ثبت ضربان قلب جنین بررسی کند.
۵۹. اندیکاسیون ها، عوارض مادری، جنینی و شرایط لازم قبل از استفاده از واکتوم و فوسپس توضیح دهد.
۶۰. نحوه استفاده فورسپس و واکيوم با استفاده از ماکت عروسک و لگن و فورسپس و واکتوم نشان دهد.
۶۱. موارد نیاز به سزارین، عوارض و مراقبت های مربوطه را توضیح دهد.
۶۲. انواع روش های سزارین را روی شکل نشان دهد.
۶۳. شرایط زایمان واژینال بدنبال سزارین را توضیح دهد.
۶۴. انواع روشهای تحریک زایمان را توضیح دهد
۶۵. اختلالات ناشی از ناسازگاریهای خونی مادر و جنین را بیان نماید
۶۶. نحوه اداره حاملگی و زایمان چند قلو را شرح دهد.
۶۷. اهمیت اداره فوریت های مامایی را بیان نماید.
۶۸. انواع مواردی که فوریت های مامایی را ایجاد می کند لیست کند.
۶۹. اداره زایمان در موارد پرولاپس بند ناف، آمبولی مایع آمنیوتیک، برگشتگی رحم و پارگی رحم را توضیح دهد.

محتوا و ترتیب ارائه

جلسه	عناوین	مدرسین
اول	ارائه طرح دوره و معرفی درس و تکالیف محوله	تفضلی
دوم	کلیات دیستوشی (انواع و علل)	ابراهیم زاده
سوم	دستوشی ناشی از انقباضات غیر طبیعی رحم	ابراهیم زاده
چهارم	دستوشی بعلت نمایش و موقعیت های غیر طبیعی جنین	ابراهیم زاده
پنجم	پرزانتاسیون بریچ	ابراهیم زاده

ششم	دیستوشی شانه و دیستوشی به دلیل ناهنجاری جنین	ابراهیم زاده
هفتم	دیستوشی بعلت اختلالات لگن استخوانی مادر	ابراهیم زاده
هشتم	دیستوشی ناشی از بافت نرم	ابراهیم زاده
نهم	روش های ارزیابی سلامت جنین در طی بارداری	ابراهیم زاده
دهم	روش های ارزیابی سلامت جنین در طی زایمان	ابراهیم زاده
یازدهم	تعریف، علل ،انواع سقط	تفضلی
دوازدهم	ادامه سقط (تشخیص ، پیشگیری درمان ، مراقبت ها)	تفضلی
سیزدهم	حاملگی خارج از رحم	تفضلی
چهاردهم	حاملگی خارج از رحم (ادامه)	تفضلی
پانزدهم	بیماریهای تروفوبلاستیک حاملگی	تفضلی
شانزدهم	بیماریهای تروفوبلاستیک حاملگی(ادامه)	تفضلی
هفدهم	خونریزی های اواخر حاملگی (دکلمان)	تفضلی
۱۸	خونریزی های اواخر حاملگی (پرویا)	تفضلی
۱۹	اداره خونریز های زایمانی(اختلالات انعقادی)	تفضلی
۲۰ بیست و یکم	اختلالات فشارخون بارداری	تفضلی
۲۱ بیست و سوم	اختلالات فشارخون بارداری(ادامه)	تفضلی
۲۲ بیست و پنجم	اختلالات رشد داخل رحمی	تفضلی
ب ۲۳ یست و هفتم	اختلالات رشد داخل رحمی(ادامه)	تفضلی
۲۴	ناهنجاریهای پرده های جنینی وجفت(پلی و الیگو هیدر امنیوس)	تفضلی
۲۵	امتحان میان ترم و ناسازگاری ارهاش	ابراهیم زاده

۲۶	انواع روش های تحریک زایمان	ابراهیم زاده
۲۷	چند قلویی	ابراهیم زاده
۲۸	زایمان با اسباب (واکوئوم و فورسپس)	ابراهیم زاده
۲۹	زایمان زودرس ، پارگی زودرس پرده های جنینی	ابراهیم زاده
۳۰	سزارین و VBAC	ابراهیم زاده
۳۱	زایمان دیررس	تفضلی
۳۲	فوریت های مامایی	تفضلی

روش تدریس :

آموزش در این درس به شیوه سخنرانی برنامه ریزی شده (Lecture Programmed)، پرسش و پاسخ ، بحث گروهی، یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL) مطابق با هدف های رفتاری گفته شده ،Role playing و به صورت مجازی ارائه خواهد شد مشارکت دادن دانشجویان در اداره کلاس با ارائه کنفرانس هم مد نظر است .

وظایف و تکالیف دانشجو :

- ۱- حضور منظم و فعال در کلاس و اجتناب از غیبت غیرموجه
- ۲- انجام پیش مطالعه بر اساس موضوعات و مراجع تعیین شده
- ۳- آمادگی برای پاسخگویی به سؤالات در آغاز هر جلسه کلاس
- ۴- حضور و مشارکت فعال در بحث های کلاس
- ۵- انجام تکالیف محوله و ارائه کتبی مطالب به استاد در هر جلسه درس
- ۶-حضور به موقع و فعال (غیبت بیش از ۳ جلسه نمره دانشجو صفر خواهد شد)
- ۷-تهیه کنفرانسها و ارائه شفاهی و کتبی آن در کلاس با روشهای تدریس جدید و مختلف
- ۸-کسب آمادگی جهت امتحان پایان ترم

ارزشیابی دانشجو:

- ۱- حضور منظم و شرکت فعال در بحث گروهی ،ایفای نقش ۱۰٪
- ۲- انجام تکالیف کلاس و حداقل شرکت در یکی از مباحث PBL ۱۰٪

۳- امتحان میان ترم (بصورت سوالات تشریحی و تستی و صحیح و غلط) ۳۰٪

۳- امتحان پایان ترم (بصورت سوالات تشریحی و تستی و صحیح و غلط) ۵۰٪

جمع: ۱۰۰٪

منابع:

1-cunningham G, Leveno K, Bloom S, Hauth JC, Rouse DJ, Sponge KY. Williams's obstetrics. USA: The McGraw-Hill Companies, 2010.

۲- وارنی، هلن. کریپس، جان. مامایی وارنی. مترجمین زیبا تقی زاده، مهرناز گرانیماهی، سیده فاطمه واثق. تهران: انتشارات رفیع ۱۳۸۷

۳- گری کانینگهام، لونو، بلوم استیون، هاوٹ، روز، اسپانگ. بارداری و زایمان ویلیامز. ترجمه مهرناز ولدان، سارا زرقی، محمد حسین قربانی. تهران نشر ارجمند: نسل فردا، ۱۳۸۹

4-Gibbs RS .Danforth DN.Karlan BY. Danforth's obstetrics Gynecology .9 ed.USA, Co: Lippincott Willims & Wilkins, 2008.

5-Gabee SG: Obstetrics: normal and problem pregnancies. 7th ed. USA Co-churchill Elsevier, 2012.